

Titulació	Tipus	Curs
2502443 Psicologia	OB	3

Professor/a de contacte

Nom: Olga Soler Vilageliu

Correu electrònic: olga.soler@uab.cat

Equip docent

Olga Soler Vilageliu

Andrés Chamarro Lúsar

Yago Ramis Laloux

Guillermo Parra Lorenzo

Miquel Torregrossa Alvarez

(Extern) (Equip docent incomplet pendent de concusos)

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Aquesta assignatura no té prerequisits.

Objectius

Aquesta assignatura té com objectiu introduir l'estudiant a l'estudi del pensament i del llenguatge des d'una perspectiva cognitiva. S'analitzaran les característiques de les tasques cognitives de classificació i estructuració de la informació, del raonament, de la presa de decisions i de la resolució de problemes, també es proporcionaran recursos per a la millora del pensament i s'identificaran mètodes d'intervenció. D'altra banda, s'explicaran els processos cognitius que estan implicats en l'ús del llenguatge en les seves diferents vessants (comprensió, producció) així com en les seves diferents funcions (comunicació i representació) i es presentaran les diverses perspectives teòriques sobre l'origen (filogenètic i ontogenètic) del llenguatge, així com alguns trastorns del llenguatge rellevants en la discussió sobre aquests marcs teòrics.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Analitzar textos científics escrits en llengua anglesa.
- Distingir i relacionar els diferents enfocaments i tradicions teòrics que han contribuït al desenvolupament històric de la psicologia, i conèixer la influència que han tingut en la producció del coneixement i en la pràctica professional.
- Elaborar i redactar informes tècnics sobre els resultats de l'avaluació, la recerca o els serveis sol·licitats.
- Identificar, descriure i relacionar les estructures i els processos involucrats en les funcions psicològiques bàsiques.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Prendre decisions de manera crítica sobre l'elecció dels diferents mètodes de recerca psicològica, la seva aplicació i la interpretació dels resultats que en deriven.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Treballar en equip.
- Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i descriure els processos de resolució de problemes i presa de decisions.
2. Analitzar textos científics escrits en llengua anglesa.
3. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.
4. Comunicar de manera inclusiva, evitant un ús sexista o discriminatori del llenguatge.
5. Descriure i valorar críticament els diferents tipus de raonament humà.
6. Distingir els fonaments dels diversos enfocaments en l'estudi de la creativitat i la resolució de problemes i classificar les estratègies de resolució de problemes d'acord amb aquests enfocaments.
7. Enumerar i relacionar les característiques i les funcions del llenguatge humà.
8. Identificar i diferenciar els processos de representació del coneixement.
9. Identificar les diferents hipòtesis sobre la interacció del llenguatge i el pensament en la cognició humana i contrastar-les.
10. Identificar les implicacions socials, econòmiques i/o mediambientals de les activitats acadèmico professionals de l'àmbit de coneixement propi.
11. Identificar les principals característiques dels enfocaments teòrics en l'estudi de l'aprenentatge associatiu, la memòria i la psicolingüística, i distingir textos de diferents autors d'acord amb aquestes característiques.
12. Identificar, descriure i relacionar les diferents fases del processament del llenguatge natural.
13. Presentar un informe de les destreses i les habilitats desenvolupades en la resolució de problemes concrets.
14. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
15. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
16. Reconèixer i analitzar de manera crítica la metodologia experimental i observacional en estudis de psicolingüística, els dissenys escollits, les variables de mesura i la interpretació dels resultats.
17. Treballar en equip.
18. Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.

19. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.

Continguts

Bloc temàtic Pensament:

Tema 0. Aspectes Fonamentals

- Definició de pensament
- Funcions del pensament
 - Fer judicis: certesa i plausibilitat
 - Raonar
 - Decidir
 - Comprovar hipòtesis
 - Resoldre problemes
- Dos sistemes de pensament
 - Heurístics i algorismes.
 - Context i interpretació.
 - Models normatius i models descriptius
 - Sistema 1 - Sistema 2

Tema 1. Judici i presa de decisions

- Judici
 - Judici i Judici intuïtiu
 - Accessibilitat
 - La predicció d'esdeveniments incerts
 - Heurístics i Biaixos
- Presa de decisions
 - Teories racionals en la presa de decisions (SEU i MAT)
 - Problemes amb les teories racionals en la presa de decisions
 - Teoria prospectiva
 - Emmarcament de les decisions

Tema 2. Processos Inductius

- Definició, característiques i tasques
- Conceptes i categories
- Inducció de regles i comprovació d'hipòtesis
- Causalitat i raonament contrafactual
- Raonament analògic

Tema 3. Raonament Deductiu

- Què és raonar
- Raonament: deductiu vs inductiu
- Raonament categòric
 - Raonament categòric: Aspectes normatius
 - El rendiment humà en tasques de raonament categòric.
 - Errors formals: L'Efecte Atmosfera.
 - Errors formals: Les conversions il·lícites

Errors de contingut: La consistència cognitiva.
La teoria psicològica del raonament: Els models mentals

- Raonament Proposicional
Raonament condicional i bicondicional
- Raonament amb disjuntius

Bloc temàtic Llenguatge:

Tema 1. Com entenem el llenguatge des de la Psicologia Cognitiva

Tema 2. Processament del llenguatge

- Comprensió del llenguatge
Percepció de la parla en nadons i en adults
Com reconeixem i emmagatzemem les paraules
Processament sintàctic: l'estructura del llenguatge
- Llenguatge i comunicació
Pragmàtica del llenguatge en funcionament
Comprensió i producció del discurs
- Producció del llenguatge

Tema 3. Aproximacions teòriques a la psicolingüística

- Adquisició del llenguatge humà: innatisme versus aprenentatge
- Llenguatge i cognició: el llenguatge, és una capacitat cognitiva independent de la resta?
- Llenguatge humà i comunicació animal: dues versions del mateix fenomen?

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
D1. Classes teòrico-pràctiques (Grup 1/1)	36	1,44	1, 2, 5, 8, 9, 11, 12, 7
D2. Pràctiques en grup petit (1/4) i en grup mig (1/2)	20	0,8	1, 2, 5, 6, 12, 7, 16, 13, 18, 17
Tipus: Supervisades			
S1. Exercicis autoavaluatius	20	0,8	1, 5, 8, 12, 7
S2. Tutories	10	0,4	1, 2, 5, 8, 9, 11, 12, 7, 16, 13, 17
Tipus: Autònomes			
A1. Lectura, estudi i autoaprenentatge	115	4,6	1, 2, 5, 8, 9, 11, 12, 7
A2. Recerca d'informació	10	0,4	1
A3. Elaboració de documents	10	0,4	13

En aquesta assignatura proposem diferents activitats basades en metodologies d'aprenentatge actiu centrades en l'estudiant. D'aquesta forma es perfila un plantejament "híbrid" en el que combinem tècniques didàctiques tradicionals amb altres recursos encaminats a fomentar l'aprenentatge significatiu i cooperatiu, com ara l'ABR, l'ABP, i altres activitats interactives dins l'aula.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
EV1. Informes de pràctiques del bloc temàtic de pensament	15%	0	0	3, 1, 4, 5, 6, 13, 18, 17
EV2. Prova escrita del bloc temàtic de pensament	35%	2	0,08	1, 2, 19, 5, 8, 10, 14, 15
EV3. Informes de pràctiques del bloc temàtic de llenguatge	15%	0	0	3, 2, 19, 12, 7, 16, 18
EV4. Prova escrita del bloc temàtic de llenguatge	35%	2	0,08	19, 9, 11, 10, 12, 7, 16, 14, 15

L'avaluació d'aquesta assignatura es realitza de forma continuada. L'avaluació té una clara funció formativa.

Les competències d'aquesta assignatura seran avaluades mitjançant: informes individuals, de grup, i proves escrites.

Les evidències d'aprenentatge que haurà de lliurar l'estudiant faran referència als continguts i competències treballats en les classes teòrico-pràctiques, i a les competències treballades a pràctiques.

El sistema d'avaluació s'organitza en 4 evidències, cada una de les quals tindrà assignat un pes específic en la qualificació final:

Evidència 1: Informe de pràctiques de pensament (15%) (4 sessions de les que 3 són avaluatives). Els informes són individuals o en grup depenent de la pràctica.

Evidència 2: Prova escrita de pensament (35%) (1er període avaluatiu)

Evidència 3: Informe de pràctiques llenguatge (15%) (4 sessions avaluatives). Els informes són individuals.

Evidència 4: Prova escrita de llenguatge (35%) (2on període avaluatiu)

Assignatura superada:

L'assignatura està superada quan l'estudiant obté una nota igual o superior a 5 i té superades almenys dues de les quatre evidències d'aprenentatge programades.

En cas de no assolir aquests requisits (no haver superat com a mínim dues de les quatre evidències) la nota màxima que es pot obtenir és de 4 punts.

Recuperació:

L'estudiant podrà optar a recuperació si (a) al llarg de l'avaluació continuada ha realitzat evidències amb un pes igual o superior a dos tercers parts de la qualificació total de l'assignatura, i (b) al final del procés d'avaluació continuada té una nota igual o superior a 3,5 punts i menor de 5 punts.

L'equip docent de l'assignatura decidirà, en funció de les evidències no superades de cada estudiant, quina o quines li cal recuperar.

La recuperació consistirà en una prova (o diverses proves en cas de recuperació de diverses evidències) per demostrar que s'han assolit els continguts mínims que calen per aprovar l'assignatura. Un cop realitzades les diferents proves es calcularà la mitjana de la nota de Recuperació. Si aquesta nota és superior a 5, l'assignatura es recuperarà. Tanmateix, la nota màxima que es pot obtenir en l'assignatura en aquest cas serà Aprovat (5).

Assignatura 'no avaluable': Un/a estudiant que hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior a 4 punts (40%) no podrà constar en actes com a "no avaluable".

Alumnes de segona matricula: Aquesta assignatura no preveu cap prova de síntesi per als alumnes de segona matricula, o més.

Enllaç a les pautes d'avaluació de la facultat:

<https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.html>

Avaluació única. es realitzarà en el mateix dia i lloc que la prova del segon període avaluatiu de l'assignatura. S'avaluaran tots els continguts de l'assignatura amb el mateix pes avaluatiu que en l'avaluació continuada. Es realitzaran els dos examens parcials (pes 35% cadascun) amb preguntes tipus test. Informes de practiques de laboratori i preguntes curtes sobre les practiques de seminari dels processos de llenguatge i pensament (pes 15% per cada procés). La durada aproximada sera de 5 hores. S'aplicarà el mateix procés de recuperació que el de l'avaluació continuada.

Bibliografia

Bibliografia fonamental:

Harley, T. (2014). *The psychology of language. From data to theory*. Psychology Press.

Manktelow, K. (2012). *Thinking and reasoning: An introduction to the psychology of reason, judgement and decision making*. Psychology Press.

Soler, O. (coord.) (2006). *Psicologia del Llenguatge*. Barcelona: EdiUOC.

Bibliografia complementària:

Bruning, R.H., Schraw, G.J., Norby, M.N. y Ronning, R.R. (2005). *Psicología cognitiva y de la instrucción*. Madrid: Prentice Hall.

Carretero, M. y Asensio, M. (coords.) (2004). *Psicología del pensamiento*. Madrid: Alianza Editorial.

Carroll, D. W. (2006) *Psicología del lenguaje*. Madrid: Thomson-Paraninfo (Trad. de l'original: Psychology of Language).

Cortès-Colomé, M. (2016). *Psicología de la comunicación lingüística*. Madrid: Síntesis.

Costa, A. (2017). *El cerebro bilingüe. La neurociencia del lenguaje*. Barcelona: Debate.

Cuetos, F., González, J., y de Vega, M. (2015). *Psicología del lenguaje*. Madrid: Editorial Médica Panamericana.

- DeBono, E. (1997). *Aprende a pensar por ti mismo*. Barcelona: Paidós.
- Espino Morales, O.G. (2004). *Pensamiento y razonamiento*. Madrid: Pirámide.
- Fernández, J., Pintanel, M., Chamarro, A. (2008, 2a ed.) *Manual de Psicología del pensamiento*. Bellaterra, Barcelona: Servei de Publicacions, Universitat Autònoma de Barcelona.
- Gabucio, F. (coord.) (2005). *Psicología del pensamiento*. Barcelona: Ediuoc.
- Garnham, A. i Oakhill, J. (1996). *Manual de Psicología del Pensamiento*. Barcelona: Paidós.
- Harley, T.A. (2013). *Psicología del lenguaje*. McGraw-Hill (Trad. i Ed. revisada de l'original: Psychology of Language).
- Harley, T. (2014). *The psychology of language. From data to theory*. Psychology Press.
- Hillix, W.A. i Rumbaugh, D. (2003). *Animal bodies, human minds. Ape, dolphin, and Parrot language skills*. Dordrecht: Kluwer.
- Kahneman, D. (2012). *Pensar rápido, pensar despacio*. Barcelona: Debate.
- Mariscal, S. i Gallo, M. P. (2014). *Adquisición del lenguaje*. Madrid: Síntesis.
- Mayer, R.E. (1986). *Pensamiento, resolución de problemas y cognición*. Barcelona: Paidós.
- Pinker, S. (1995). *El instinto del lenguaje. Cómo crea el lenguaje la mente*. Madrid: Alianza (Psicología Minor)
- Pozo, J.I. (1989). *Teorías cognitivas del Aprendizaje*. Madrid: Morata.
- Puente, A. (2003). *Cognición y aprendizaje: fundamentos psicológicos*. Madrid: Pirámide.
- Saiz, C. (2002). *Pensamiento crítico: Conceptos básicos y actividades prácticas*. Madrid: Pirámide.
- Serra, M. (2013). *Comunicación y Lenguaje. La nueva neuropsicología cognitiva, I*. Barcelona: Universitat de Barcelona.
- Serra, M., Serrat, E., Solé, M. R., Bel, A. y Aparici, M. (2000). *La adquisición del lenguaje*. Barcelona: Ariel.
- Tubau, E. (Coord.) (2005). *Intuïció, raonament i controlde l'acció*. Barcelona: Publicacions i edicions. Universitat de Barcelona.
- Vega, M. (1984). *Introducción a la Psicología cognitiva*. Madrid: Alianza.

Programari

Les sessions i tutories virtuals (en cas que n'hi hagi) es realitzaran mitjançant el programa Teams.

A les pràctiques de psicologia del llenguatge s'empra el programari lliure Psychopy, instal·lat a les aules d'informàtica (<https://www.psychopy.org/>).

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn

(PAUL) Pràctiques d'aula	11	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	12	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	21	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	22	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	31	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	32	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	51	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	52	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	111	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	112	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	113	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	114	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	211	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	212	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	213	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	214	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	311	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	312	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	313	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	314	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	511	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	512	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	513	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	111	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	112	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	113	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	114	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	211	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	212	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	213	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	214	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt

(SEM) Seminaris	311	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	312	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	313	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	314	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	511	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	512	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	513	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	2	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	3	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	5	Català	segon quadrimestre	matí-mixt